

Ylikiimingin koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2028

Ylikiimingin koulun uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu keväällä 2025. Aiemmat suunnitelmat on tehty vuosina 2017, 2019 ja 2022. Suunnitelma pohjautuu keväällä 2025 tehtyyn arviointiin ja kyselyihin. Tämä suunnitelma kattaa vuodet 2025–2028 ja sen toteutumista arvioidaan yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän aikataulutuksella suunnitelman voimassaoloaikana.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman perustana ovat:

- **Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)**, joka edellyttää kouluilta tasa-arvosuunnitelmaa.
- **Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)**, joka edellyttää koulujen edistävän yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on:

- Edistää sukupuolten tasa-arvoa ja sukupuolen moninaisuuden ymmärtämistä.
- Parantaa kaikkien oppilaiden ja henkilökunnan yhdenvertaisia mahdollisuuksia koulussa.
- Vähentää ja ehkäistä syrjintää, häirintää ja epäasiallista kohtelua.
- Luoda kouluun turvallinen ja hyväksyvä ilmapiiri.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Ylikiimingin koulussa

Keväällä 2025 toteutettiin kysely, joka kohdistui 6.–9.-luokkalaisiin oppilaisiin ja heidän huoltajiinsa. Kyselyihin vastasi 171 oppilasta ja 21 huoltajaa. Huoltajista 7 yläkoulun puolelta ja 14 alakoulun puolelta.

Johtopäätökset kyselystä oppilaiden osalta:

- Suurin osa oppilaista kokee, että koulussa on kavereita, joiden kanssa kokee olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi.
- Kolmasosa koki, että tyttöjä ja poikia kohdellaan eri tavalla.
- Osa oppilaista kokee, että koulu ei ole tasa-arvoinen.
- Sukupuoli vaikuttaa oppilaiden mukaan siihen, miten heitä kohdellaan ja arvioidaan.
- Tasa-arvoinen koulu nähtiin sellaisena, jossa jokainen saa olla oma itsensä ilman rooliodotuksia ja syrjintää sekä kaikkia kohdeltaisiin samalla tavalla.

- Häirintään ja kiusaamiseen ei puututa riittävästi, eikä aikuisille kertomiseen aina uskota.
- Kolmasosa oppilaista ei kertonut koulussa kiusaamisesta aikuiselle.
- Neljäsosa kokee, että koulussa ei ole aikuista, jonka puoleen kääntyä.

Oppilaiden ajatuksia, miten tasa-arvoa koulussa voisi lisätä:

"Kohtelemalla kaikkia samalla tavalla (myös oppilaat)."

"Niin että kaikki saisivat olla omia itseään, eikä pelätä, että esim. häpeää omaa naamaa niin, että ilkutaan."

"Ei laita oletuksia tytöistä tai pojista."

Huoltajien näkemyksiä:

- Pääsääntöisesti lapsi saa olla oma itsensä ja lapsella on kavereita koulussa.
- Tasa-arvoisessa koulussa oppilas tulee kuulluksi ja oppilaiden osallisuutta lisätään.
- Huoltajat toivovat yksilökohtaisen tuen toteuttamista, tunnetaitojen opettelua ja ohjausta erilaisuuden hyväksymiseen.
- Tasa-arvoisessa koulussa lapsi saa olla yksilö, eikä hänen mahdollisuuksiaan rajoiteta sukupuolen, uskonnon tai muun taustan perusteella.

Kyselyiden pohjalta koulullamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman teemat 2025–2028 ovat seuraavat:

1. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkyvyys koulu arjessa
2. Epäasiallisiin ja häirintätilanteisiin puuttuminen
3. Aikuisen läsnäolo, tuki ja ohjaus

Teemat 2025–2028

1. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkyvyys koulun arjessa

- a. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkyväksi tekeminen koulun koko toiminnassa: mm. juhlapuheissa, oppitunneilla ja koulun viestinnässä.
- b. Oppilaille tarjotaan mahdollisuus pohtia ja ilmaista kokemuksiaan teemaviikkojen ja oppituntien yhteydessä.
- c. Lisätään oppilaiden osallisuutta.

2. Häirintään ja epäasialliseen kohteluun puuttuminen

- a. Selkeät säännöt ja ohjeistukset. Koulu laatii ja viestii selkeät järjestyssäännöt, joissa kerrotaan, mitä pidetään häirintänä ja epäasiallisena käytöksenä.
- b. Koulun toimintakulttuurissa korostetaan kunnioitusta, tasa-arvoa ja turvallisuutta.
- c. Oppilaille ja henkilöstölle järjestetään koulutusta häirinnän tunnistamisesta, vaikutuksista ja siihen puuttumisesta.
- d. Oppilaille opetetaan tunne-, turva- ja vuorovaikutustaitoja.

3. Koulutukset ja osaamisen vahvistaminen

- a. Järjestetään vuosittain koulutuksia henkilökunnalle sukupuolisensitiivisestä opetuksesta ja syrjinnän tunnistamisesta.
- b. Koulutuksissa painotetaan sukupuolineutraalia puhuttelua ja toimintaa.
- c. Ammatillinen vuorovaikutus, myönteinen puhe ja kohtaaminen koulun arjessa.

4. Turvallisen aikuisen puuttuminen

- a. Aikuiset läsnä koulupäivän aikana, helposti lähestyttävinä.
- b. Tukea ennaltaehkäisevästi, ei vain ongelmatilanteissa.
- c. Hyvinvointikartoitukset ja oppilaskyselyt.

KOHDE/TEEMA	Toimenpiteitä 2025–2028
1.Oppilaat kokevat epätasa-arvoista kohtelua koulussa.	Nostetaan tasa-arvoa esiin koulun toiminnassa Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoviikko Rasisminvastainen viikko (viikko 12) Kansainvälinen viikko Dreams-lähettiläs Yhdessä ilman rasismia -koulutus (4.-7.lk) Tyttöjen oikeuksien päivä Poikien oikeuksien päivä Lapsen oikeuksien päivä MPM-tunnit Järjestyssääntöjen säännöllinen läpikäynti säännöllisesti Tukioppilaiden kummitunnit Tukioppilaat välitunneille lisäämään kohtaamista (myös Vesalaan) Ohr:n esittäytyminen koko koululle Matalan kynnyksen keinoja tuoda huoli esille Tasa-arvoinen puhe koulun toimintakulttuurissa
2.Turvallisen aikuisen puuttuminen	Eri kanavia lähestyä koulun aikuista Ohr:n jalkautuminen oppilaiden keskuuteen säännöllisesti esimerkiksi Opolaan Välkkäkahvila Nuorisotoimen jalkautuminen enemmän koululle

	Unelmien koulupäivä Oppilaiden tietoiskut ja aamunavaukset Porinatupa oppilaille tarjolla vaihtuvalla henkilöstöllä: mahdollisuus jutella aikuisen kanssa matalalla kynnyksellä Viikkokuulutus: viikon vahvuus, vastuuoppilaat, ruokajärjestys, viikon ajankohtaiset asiat, reksin terveiset Qr-koodi käytäville ja luokkiin: mahdollisuus ilmoittaa huolesta tai pyytää aikaa esim. oulukuraattorille
3.Käytökseen ja häirintätilanteisiin tulee puuttua määrätietoisesti	Yhteinen toimintamalli häirintätilanteisiin puuttumiseen Järjestyssääntöjen säännöllinen läpikäynti Henkilökunnalle suunnattua koulutusta Matalan kynnyksen toimintamalli häirinnästä ilmoittamiseen

Suunnitelman seuranta ja arviointi

- Suunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain henkilökunnan kyselyiden avulla sekä seurataan suunnitelman toteutumista oppilashuoltoryhmän kokouksissa aina syys- ja kevätlukukaudella.
- Keväällä 2028 toteutetaan uusi kysely ja arviointi suunnitelman vaikutuksista. Tulokset toimivat seuraavan suunnitelman pohjana.

